

DSI Mihael Brejc o svoji novi knjigi Pet vdov

Fikcija? Resničnost? Morda oboje?

V ponedeljek, 10. marca, je bil gost Društva slovenskih izobražencev sociolog in politik Mihael Brejc, ki je zbranim predstavil svojo novo kriminalko *Pet vdov*. Skrivnostne smrti v Trstu, omrežje, ki pod nadzorom pripadnikov nekdanje slovenske tajne službe kriminalno deluje med Slovenijo, Trstom in Švico, balkanska mafija, tržaški kriminalisti in druge prigode iz časa po slovenski demokratizaciji in osamosvojitvi so predmet njegovega novega romana. Teme avtor dobro pozna, saj je bil v letih 1990–93 na čelu Varnostno informativne službe (VIS), torej naslednice nekdanje Udbe oz. SDV in predhodnice sedanje službe SOVA, pozneje pa minister, poslanec in evropski poslanec. Dela se je namenoma lotil leposlovno, saj je prisotnim povedal, da spominov noče brati več nobeden, predvsem ne mladi. Zato je zbral leposlovje oz. roman, v katerem se prepletata fikcija

in resničnost. Če je fikcija, resničnost ali oboje, bodo vedeli samo profesionalci, ki bodo ob branju prepoznali *modus operandi*, je povedal Brejc. Bralcu je hotel posredovati bistvene elemente naše zgodovine skozi neko drugo zgodbo. O knjigi se je z avtorjem pogovarjala časnica in publicistka Darka Zvonar Predan, občinstvo pa je pozdravil tudi Tomaž Zalaznik, direktor Inštituta Nove revije – zavoda za humanistiko, ki je knjigo izdal. "Delo opozarja na neko realnost, s katero se premalo ukvarjamo tako v zamejstvu kot v osrednji Sloveniji," je v uvodnem pozdravu opozoril predsednik DSI Martin Breclj. Brejc je prisotnim povedal, zakaj je izbral Trst za kraj pripovedovanja. Odločitev je bila enostavna. Ko je Niko Kavčič po koncu druge svetovne vojne začel oblikovati slovenski finančni sistem, je videl, da je Trst idealno mesto zaradi multikulturalnosti, a tudi ker se v njem od nekdanj srečujejo različne združbe:

kriminalne, diplomatske, tajna srečanja politikov, sestanki tajnih služb ipd. Trst je skratka idealno mesto za take dejavnosti.

se je s cigaretami, in sicer iz Švice, sledila so mamila, nekaj orožja, s časom pa se je vzpostavila posebna panoga, ki je razvita še

izhaja iz zgodbe, je, kaj se dogaja danes. Ali je danes še aktualno? A danes še obstajajo omrežja? Brejc je povedal, da si na ta vprašanja lahko takoj odgovorimo, saj smo v javnosti priča zelo kontroverznim potezom, nakupom, prodajam ipd., ki jih je gost tudi navedel. Omenil je, kako je vpletena politika in kako danes ne gre več za ideologijo, ampak samo še za denar, in taki ljudje se med sabo kar najdejo, nastane skupina in nato omrežje. Veliko Slovencev še vedno rado zahaja v banke v Švico, je dodal. Brejc je tudi povedal marsikaj o obveščevalnih službah, o delovanju le-teh in kako so ljudje pristopili v stik z njimi. Približno 20.000 Slovencev je sodelovalo pri Službi državne varnosti. To so delali zaradi patriotizma ali pa občutka pomembnega položaja v družbi oz. pripadnosti mehanizmu, ki se ga ljudje bojijo. Politik je povedal tudi, kako so bili po razpadu ključni ljudje v obveščevalni

službi prerazporejeni v gospodarstvo, javne službe in na druge pomembne položaje. Nekatere (približno 200) so kasneje upokojili, da ne bi ustvarjali večjih težav, so pa kmalu postali podjetniki, svetovalci ipd., opazuje Brejc, ki je dodal, da živimo v neverjetnem sožitju z raznoraznimi ljudmi, "ki bi mogoče morali biti kje drugje kot pa na svobodi." Ob koncu je gost razmišljal o tem, da se demokracija ni začela z osamosvojitvijo. Vrednote, ki so se 45 let krepile v nekem okolju, ne morejo naslednji dan kar izginiti. Danes bivamo v okolju, kjer se te vrednote počasi izgubljajo, pridobivajo pa vrednote evropske civilizacije. "30 let je zelo kratek čas za eno državo, da bi se naenkrat vse na novo postavilo. Preveč smo neučakani, razvoj družbe zahteva svoj čas in prehitevati se ne da," je sklenil Brejc, ki je občinstvu razkril, da ima že skico za naslednji roman, ki se bo prav tako dogajal v mestu v zalivu.

MČ

In tudi vodstvo partije je odločilo, da je treba denar, ki ga Jugoslavija ustvarja, naložiti v tujini za čase, ko bo pomembnejši, kot je bil tisti hip. Tako se je v tujini začelo nalagati denar in nastajala so omrežja ter vzporedno gospodarstvo. Trst je bil zanimiv, ker je bil na zahodu, imel je konvertibilno valuto in zmerno odprto mejo. Začelo

danes, tj. pranje denarja, v čemer smo bili Slovenci zelo pridni in domiselni. Omrežja so bila uspešna, zato so jih razvijali naprej, avtorja pa je zanimala pot denarja – v katere države je šel, v katere davčne oaze in kako danes prihaja nazaj v obliki različnih skladov, ki kupujejo podjetja v Sloveniji ipd. Logično vprašanje, ki

TRŽAŠKA ŠKOFIJA Predstavitev niza srečanj

Katedra sv. Justa

V prostorih tržaške škofije so v petek, 7. marca 2025, predstavili letošnji niz srečanj Katedra sv. Justa, ki nosi naslov Znamenja upanja. "Želimo nadaljevati

danes lahko živimo kot ljudje, ki postajajo simbol upanja," je sklenil škof. Besedo je nato prevzel g. Sergio Frausin, vikar za kulturo tržaške škofije, ki je podrobneje predstavil

znamenjih upanja na zdravstvenem področju, je svoje pričevanje delil tudi profesor Gianfranco Sinagra, kardiolog in ravnatelj DAI Cardioracovascolare ASUGI in docent na tržaški univerzi. Drugo srečanje z naslovom Znamenja upanja na kazenskem področju znotraj in izven zaporov bo v torek, 18. marca 2025. Spregovoril bo oče Guido Bertagna SJ, strokovnjak za restorativno pravosodje, svoje pričevanje pa bo podala tudi socialna delavka v tržaškem kazenskem sektorju dr. Fausta Favotti. "Pogledali bomo znamenja upanja, ki jih je mogoče dati na kazenskem področju, tako znotraj kot tudi izven zapora." Tretje srečanje bo na sporedu v torek, 1. aprila, ko se bosta beograjski nadškof kardinal Ladislav Német in dr. Peter Ciaccio, pastor metodistične in valdeške Cerkve v Trstu, pogovarjala o znamenjih upanja v ekumenskih odnosih. Beseda bo tekla o razmerju med narodi in državami v Evropi ter med

vzhodom in zahodom. Zadnje srečanje pa bo v torek, 8. aprila, ravno tako ob 20.30 v stolnici sv. Justa, ko bo potekal večer v sodelovanju z mladinsko pastoralo. Večer z naslovom Mlada znamenja upanja bo vseboval pričevanja s področja družine, dela, posvečenega življenja ter prostovoljstva. Več o tem zadnjem srečanju je na tiskovni konferenci povedal dr. Benedetto Modugno iz škofijske komisije za katoliško vzgojo iz šole in univerze Vittorio Bachelet. "Želeli smo vključiti mlade iz našega mesta. Tema srečanja je dejstvo, da je treba poskušati dajati mladim znamenja upanja, da lahko tudi mladi sami postanejo simbol upanja." Srečanje bo razdeljeno na tri dele, najprej bo potekalo bogoslužje božje besede, nato pa se bodo udeleženci razdelili v štiri skupine, v katerih se bodo pogovarjali o štirih različnih temah, in sicer družini, delu, posvečenem življenju in prostovoljstvu. Srečanje bosta sklenila razgovor in krajša molitev. APE

Sv. Jakob

Novi prostori za otroke in družine

"Un Villaggio per crescere" pri Sv. Jakobu je nov prostor, namenjen družinam, lahko dostopen in brez arhitekturnih ovir, brezplačen in namenjen izključno dejavnostim dobrodelne pobude na ulici via Castaldi 4/B. Sedež je že operativen ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.30 do 11.30, ob torkih pa od 16.30 do 18.30. Slovesno so ga odprli v četrtek, 6. marca. Od leta 2020 do danes je bilo v naselju pri Sv. Jakobu neposredno sprejetih 1089 novih dečkov in deklic ter 1239 odraslih, v povprečju so vsak teden sprejeli približno 55–60 družin. V teh brezplačnih prostorih se lahko družina in otroci, stari od 0 do 6 let, srečujejo in skupaj preživljajo prosti čas v spremstvu strokovno usposobljenih vzgojiteljev. Tukaj izvajajo preproste dejavnosti, kot so skupno branje, obdelovanje majhnega vrta, risanje,

igranje, petje ipd. Gre za projekt, ki ga predlaga in koordinira CSB ONLUS – Centro per la Salute delle Bambine e dei Bambini (CSB ONLUS – Center za zdravje deklic in otrok) in podpira fundacija The Human Safety Net. Nastal je leta 2018 v Trstu in se nato razširil po vsej Italiji (trenutno je aktivnih 19 "naselij" ali "vasi" v 15 mestih). "Projekt je odziv na očitno krhkost današnjih otrok in mladih, krhkost, ki je sad časa," je dejal pediater Giorgio Tamburlini, predsednik CSB ONLUS. Emma Ursich je ob odprtju poudarila moč sodelovanja na terenu s posameznimi akterji in institucijami, ki je pripomogla k velikemu uspehu dobrodelne pobude in odzivu nanjo. Pohvalo je izrazila tudi deželna odbornica Alessia Rosolen, ki je priznala, da je CSB spremljal potrebe okolja in pripomogel k rasti stopnje izobraževanja.

začrtano pot, ki nagovarja celotno mestno skupnost. Ponujamo različne teme, ki se prepletajo z našim dogajanjem," je na tiskovni konferenci najprej povedal tržaški škof Henrik Trevisi. Niz dogodkov je vsekakor povezan z jubilejnim letom, ki nosi geslo Romarji upanja. "Ljudje, osebe so prava znamenja upanja. Želimo si torej izpostaviti te ljudi, ki so prava znamenja upanja za druge. Letošnja srečanja Katedre sv. Justa obravnavajo različne teme, ki nam sporočajo, kako

štiri srečanja, ki bodo na vrsti ob torkih zvečer, ne pa ob sredah, kot je bilo v navadi do prejšnjega leta. Prvo srečanje je bilo v torek, 11. marca 2025, kot običajno v stolnici sv. Justa ob 20.30. Naslov srečanja je bil Znamenja upanja v odnosih zdravljenja. Predavala sta profesor Valter Giantin, ravnatelj UOC Geriatria Bassano del Grappa, in klinični bioetik ter profesor Lucio Torelli, docent zdravniške statistike UniTS. Na večeru, kjer se je razmišljalo o